

Domnului Florian-Dorel BODOG, Doctor

Ministrul Sănătății

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
LEȘIRE Nr. 10115 / 26.IUN. 2017.

RECOMANDAREA

nr. 26 din 26 iunie 2017

*referitoare la dispunerea măsurilor legale pentru reducerea supraaglomerării,
asigurarea condițiilor de cazare și de servire a mesei pentru pacienții din Spitalul de
Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Pădureni - Grajduri, județul Iași, precum și
asigurarea condițiilor de muncă decente personalului administrativ*

*În baza vizitelor efectuate de reprezentanții instituției Avocatul Poporului ca
urmare a sesizărilor din oficiu cu privire la condițiile de cazare și tratamentul aplicat
pacienților internați în Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Pădureni –
Grajduri din județul Iași au fost reținute o serie de aspecte, dintre care vă aducem la
cunoștință următoarele:*

1. În data de 28 august 2015, o echipă pluridisciplinară din cadrul instituției Avocatul Poporului a efectuat o vizită inopinată la Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Pădureni – Grajduri din județul Iași, ca urmare a apariției unor informații în presă, conform cărora **”pacienții sunt înghesuiți în câteva camere și au voie să se spele o dată pe săptămână.** Autoritățile susțin că nu au nici bani, nici medici pentru a trata pacienții așa cum se cuvine, iar **un asistent și doi infirmieri au în supraveghere câte 90 de pacienți.** Direcția de Sănătate Publică s-a autosesizat și a fost trimisă o echipă de control.”

Obiectul vizitei l-a constituit **verificarea aspectelor semnalate în presă, a condițiilor de cazare și tratamentul aplicat pacienților internați în unitatea respectivă.**

Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Pădureni – Grajduri avea o capacitate de 240 de paturi aprobate, însă la momentul efectuării vizitei erau cazați 354 de pacienți, în 8 pavilioane, astfel că nu erau respectate normativele în vigoare care stabilesc obligativitatea asigurării pentru fiecare pat a unei suprafețe de 7 mp și 20 mc aer.

Din cele opt pavilioane unul era ocupat de bucătărie și spălătorie (doar pentru obiectele vestimentare mici ale pacienților), unul de birourile administrative (cabinet manager, cabinet medici, camera de gardă, cabinet psiholog, farmacie, contabilitate) și 6 pavilioane erau destinate cazării pacienților. Din cele 6 pavilioane unul era destinat pacientelor de sex feminin, unul pacienților cu TBC, iar în 4 pavilioane erau cazați bărbați cu diferite afecțiuni neurologice și de diferite vârste.

Cu ocazia vizitării pavilioanelor în care erau cazați pacienții, reprezentanții instituției Avocatul Poporului au constatat că fiecare pavilion dispunea de o curte mare, împrejmuită și securizată, în care se intra doar cu acordul personalului de supraveghere. La fiecare pavilion au fost întâlniți unul sau doi angajați, care asigurau atât efectuarea tratamentelor medicale, servirea mesei, cât și paza pacienților. Exista loc de relaxare și plimbare (bănci la umbra și la soare), spațiu pentru diverse activități (mese, coșuri pentru baschet, mingi). În momentul efectuării vizitei nici un pacient nu era ieșit la plimbare sau recreere.

Pavilioanele aveau un nivel sau două nivele (demisol și parter). Fiecare avea la intrare un cabinet medical bine dotat și curat. Exista o masă de consultație, birou, scaune, fișete, registre privind consultațiile, dulapuri pentru depozitarea cănilor cu care pacienții își luau medicamentele la cabinet și pentru produsele lor de îngrijire și igienă (săpun, pastă de dinți, periuțe de dinți, lame de bărbierit etc.).

Sălile de mese nu aveau o capacitate suficientă pentru ca tuturor pacienților să le fie servită masa în același timp, astfel că aceștia erau împărțiți în două serii.

Grupurile sanitare, unul la demisol și unul la parter în cazul clădirilor cu două nivele, aveau câte două sau trei chiuvete, trei wc-uri și trei sau cinci cabine de duș (încuiate în momentul efectuării vizitei și racordate la boiler electric). Numărul acestora era insuficient pentru toți pacienții cazați în pavilioane, situațiile cele mai problematice înregistrându-se dimineața și seara, când pacienții efectuau programul de igienă personală.

Pavilioanele cuprindeau între 3 și 20 de saloane. Acestea erau ocupate în cea mai mare parte doar cu paturi, erau aerisite, suficient de luminoase natural (neoane pentru iluminatul pe timpul nopții), însă erau supraaglomerate, **iar pacienții nu aveau loc de trecere între unele paturi**. În unele saloane erau și dulapuri, **însă insuficiente pentru numărul de pacienți**. Mobilierul, saltelele și așternuturile erau într-o stare bună și curate. Ușile de la saloane erau din lemn și unele aveau decupată treimea superioară, lăsată fără geam.

În pavilionul 3, pe lângă cabinetul medical dotat corespunzător, exista un club în care 6 pacienți urmăreau o emisiune la televizor. Clubul era dotat cu scaune, mese pe lateral și masă de tenis, dar nici un pacient nu juca tenis. **Personalul existent nu îi antrena pe pacienți în alte activități, singurul obiectiv fiind doar supravegherea lor**. Din discuțiile purtate cu unii pacienți a reieșit că nu sunt mulțumiți de condițiile de cazare, vor să fie mutați în alte unități, iar personalul „le vorbește urât și îi scuipă”.

Pavilionul 7 cuprindea bucătăria și spălătoria. Aceasta era bine dotată, curată, avea spații de depozitare suficiente, spațiu de spălat vesela și spațiu de spălat lenjeria intimă și obiectele vestimentare mici ale pacienților.

În urma vizitării pavilioanelor și a discuțiilor cu personalul unității, au reieșit următoarele:

A fost evidentă **suprapopularea unității din cauza numărului suplimentar de pacienți internați – 134 peste capacitatea de cazare**. Personalul medical, cu acordul Comitetului Director, a găsit soluții provizorii de mărire a spațiilor de cazare, astfel **a fost suplimentat numărul de paturi din saloane și au fost desființate spațiile recreative** pentru a fi transformate în saloane. Din această cauză, **accesul la unii pacienți s-a restricționat, situație potențial periculoasă în cazurile în care se impunea intervenția de urgență**. De asemenea, **s-a redus considerabil spațiul de mișcare al pacienților, fapt care a creat tensiuni psihice cu potențial de periculozitate**.

Deși saloanele erau bine iluminate natural, aveau ferestre prevăzute cu geamuri casabile, iar ușile de la saloane erau din lemn, **cu partea superioară decupată, lăsată fără geam, ceea ce putea fi un posibil pericol**. **Spațiile recreative au fost reduse, pacienții fiind scoși zilnic în curtea îngrădită a pavilionului în care erau internați**.

Față de cele expuse, în temeiul art. 29¹¹ alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și

completările ulterioare, cu privire la supraaglomerare și condițiile de cazare ale pacienților, Avocatul Poporului a transmis o serie de recomandări conducerii Spitalului de Psihiatrie și pentru Măsurile de Siguranță Pădureni – Grajduri din județul Iași, solicitând să întreprindă măsurile legale care se impuneau pentru: • efectuarea demersurilor legale la autoritățile ierarhic superioare pentru identificarea soluțiilor care se impun pentru evitarea supraaglomerării din unitate, în condițiile în care și numărul personalului era insuficient; • identificarea soluțiilor pentru asigurarea unui număr corespunzător de grupuri sanitare raportat la numărul pacienților internați; • luarea de măsuri pentru amenajarea unei camere atraumatice, în care pacienții agitați și agresivi pot fi securizați, fără a fi contenționați; • dotarea tuturor camerelor cu mobilier adecvat nevoilor beneficiarilor și crearea unui mediu terapeutic pozitiv prin decorarea camerelor și a spațiilor de recreere.

Conform răspunsului primit din partea conducerii Spitalului de Psihiatrie și pentru Măsurile de Siguranță Pădureni – Grajduri din județul Iași, pe parcursul anului 2016 au fost luate o serie de măsuri în vederea remedierii neconformităților constatate de reprezentanții instituției Avocatul Poporului, după cum urmează: • în vederea extinderii spațiului de cazare a fost inclusă în lista de investiții suma necesară pentru realizarea documentației tehnico-economice pentru mansardarea și transformarea pavilionului administrativ în pavilion pentru pacienți, iar spațiul fostei spălătorii să fie transformat în pavilion administrativ; • după extinderea spațiului, conducerea are în vedere identificarea unor soluții pentru amenajarea unor camere atraumatice pe fiecare secție; • referitor la dotarea camerelor cu mobilierul necesar, pe parcursul lunii ianuarie 2016 au fost achiziționate și montate toate piesele de mobilier necesare.

2. **În anul 2016**, potrivit art. 14 și art. 29⁷ din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în legătură cu pacienții din Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsurile de Siguranță Pădureni – Grajduri din județul Iași, ca urmare a apariției în mass-media a știrii ”Imagini de groază dintr-un spital de nebuni din Iași. O infirmieră bate cu coada măturii un bolnav”.

În acest context, **în data de 06.04.2016 a fost efectuată o vizită la Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsurile de Siguranță Pădureni – Grajduri din județul Iași**, având ca obiectiv sesizarea din oficiu a instituției Avocatul Poporului, precum și **verificarea**

implementării recomandărilor transmise anterior Spitalului de Psihiatrie și pentru Măsurile de Siguranță Pădureni – Grajduri din județul Iași, ca urmare a vizitei efectuate în data de 28.08.2015.

Cu privire la știrea ”Imagini de groază dintr-un spital de nebuni din Iași. O infirmieră bate cu coada măturii un bolnav”, managerul unității a precizat că incidentul s-a produs în luna iunie 2014. Angajata implicată în incident era infirmieră, iar la data de 30.06.2014 a aplicat unui pacient mai multe lovituri cu o coadă de mop de lemn, provocându-i acestuia echimoze, tumefacții și plăgi contuze, pentru vindecarea cărora au fost necesare 7-8 zile de îngrijiri medicale, conform certificatului medico-legal cu nr. 6869/01.07.2014 emis de către I.M.L. Iași.

A fost efectuată cercetarea disciplinară cu respectarea strictă a prevederilor legale. Salariata a fost asistată, la cererea sa, de către un reprezentant al sindicatului din care făcea parte. Angajata a recunoscut și regretat faptele comise și nu a solicitat probe în apărarea sa. Având în vedere că faptele salariatei au lezat numeroase prevederi ale Regulamentului Intern al unității, precum și atribuțiile și responsabilitățile ce-i reveneau conform fișei postului pe care salariata și-a însușit-o, prin Decizia nr. 60/26.09.2014 **s-a desfăcut contractul individual de muncă al angajatei, începând cu data de 24.10.2014.**

Referitor la condițiile din Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsurile de Siguranță Pădureni – Grajduri și la **data celei de-a doua vizite a echipei instituției Avocatul Poporului capacitatea de cazare era depășită, astfel, deși spitalul avea o capacitate de 240 de paturi aprobate erau cazați 348 de pacienți (289 bărbați și 59 femei), în 6 pavilioane.**

Cu ocazia efectuării vizitei din data de 06.04.2016, s-a putut observa o ameliorare a condițiilor de cazare și a tratamentului aplicat pacienților internați în unitatea respectivă, prin diverse investiții care au urmărit să asigure o mai bună securitate și un confort sporit pacienților.

Conducerea Spitalului de Psihiatrie și pentru Măsurile de Siguranță Pădureni – Grajduri luase o serie de măsuri pentru implementarea recomandărilor anterioare. Astfel, cu privire la supraaglomerarea din unitate, **echipa de conducere a spitalului a propus Ministerului Sănătății extinderea spațiului de cazare, la momentul celei de-a doua vizite fiind aprobate fondurile necesare efectuării studiului de fezabilitate pentru mansardarea și transformarea pavilionului administrativ în pavilion pentru pacienți,**

iar spațiul fostei spălătorii să fie transformat în pavilion administrativ. De asemenea, amplasarea paturilor în camere a fost modificată, pacienții beneficiind de spații de trecere între paturi.

Referitor la grupurile sanitare, deși numărul acestora nu a fost suplimentat, s-a putut observa că au fost schimbate toate chiuvetele, cădițele de duș și dușurile, toate funcționând corespunzător.

Cu privire la existența camerelor atraumatice pentru fiecare secție și a desfășurării activităților de ergoterapie, din cauza lipsei spațiilor, conducerea a găsit ca soluție montarea unor containere lângă fiecare pavilion. Echipa a putut observa două containere, care erau în curs de amenajare.

Referitor la dotarea camerelor cu mobilier adecvat nevoilor beneficiarilor echipa de vizită a constatat prezența în camere a dulapurilor suspendate la fiecare pat de lângă perete, iar pentru celelalte paturi, erau dulapuri mari, amplasate lângă ușa de intrare. De asemenea, au fost achiziționate mese din materiale speciale (care nu pot pune în pericol integritatea fizică a pacienților) pentru toate sălile de servire a hranei.

Echipa de vizită a observat că pe toată lungimea holurilor erau montate bare de susținere, ușile camerelor erau noi (nu mai existau uși cu tăblii sparte), iar cabinetul stomatologic era dotat cu aparatură de ultimă generație și funcționa.

În urma celei de-a doua vizite întreprinse, deși conducerea unității vizitate a luat o serie de măsuri pentru implementarea recomandărilor anterioare, instituția Avocatul Poporului a recomandat conducerii Spitalului de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Pădureni–Grajduri să întreprindă măsurile legale care se impun pentru: ● finalizarea demersurilor legale pentru extinderea spațiului de cazare în scopul evitării supraaglomerării din unitate, precum și pentru asigurarea unui număr corespunzător de grupuri sanitare raportat la numărul pacienților internați (transformarea unor clădiri administrative în spații de cazare suficiente pentru toți pacienții); ● finalizarea demersurilor pentru asigurarea unor spații corespunzătoare desfășurării activității personalului administrativ; ● finalizarea amenajării unor spații cu destinația de camere atraumatice, în care pacienții agitați și agresivi pot fi securizați, fără a fi conțenționați.

În urma recomandărilor cuprinse în Raportul de vizită, Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Pădureni–Grajduri a comunicat că demersurile legale pentru extindere spațiului de cazare vor fi finalizate în cursul anului 2016.

3. *Activitatea de monitorizare a Spitalului de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Pădureni–Grajduri a continuat și pe parcursul anului 2017*, când s-au urmărit atât aspecte punctuale apărute în presă, cât și stadiul implementării recomandărilor anterioare.

Referitor la condițiile de cazare din Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Pădureni – Grajduri, chiar și în anul 2017, **capacitatea de cazare era depășită, astfel, deși spitalul avea o capacitate de 240 de paturi aprobate, la data de 23 februarie 2017 erau cazați 356 de pacienți (295 bărbați și 61 femei)**, în opt pavilioane. Drept urmare, **nu erau respectate normativele în vigoare care stabilesc obligativitatea asigurării pentru fiecare pat a unei suprafețe de 7 mp și 20 mc aer.**

Cu privire la acest aspect, conducerea Spitalului de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Pădureni - Grajduri a precizat că a realizat numeroase demersuri la Ministerul Sănătății atât în anul 2016, cât și în anul 2017.

În anul 2016 a fost transmis un memoriu Ministerului Sănătății prin care s-a prezentat situația din Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Pădureni - Grajduri, județul Iași. Printre problemele identificate ca fiind prioritare pentru Spital au fost reținute: **extinderea spațiului hotelier**, necesitatea efectuării **studiului de fezabilitate pentru bransament la sistemul de alimentare cu apă și canalizare și reamenajarea cu caracter temporar a unor clădiri anexe existente din structura spitalului în vederea transformării lor în spațiu hotelier pentru cazarea pacienților.**

Conform răspunsurilor comunicate de către conducerea Spitalului instituției Avocatul Poporului ca urmare a recomandărilor primite, au fost finalizate demersurile legale pentru extindere spațiului de cazare, iar la data de 15.02.2017 au fost depuse la Ministerul Sănătății pe suport electronic și pe suport hârtie Documentația de avizare a lucrărilor de intervenție "Reabilitare, Modernizare și Mansardare **Pavilion Administrativ în Vederea Schimbării Destinației în Pavilion Pacienți**, Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Pădureni Grajduri, Comuna Grajduri, Județ Iași", precum și Documentația de avizare a lucrărilor de intervenție "Reabilitare și Modernizare **Pavilion Spălătorie în Vederea Schimbării Destinației în Pavilion Administrativ**, Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Pădureni Grajduri, Comuna Grajduri, Județ Iași". Totodată, **au fost solicitate identificarea și alocarea resurselor financiare în vederea atingerii obiectivului propus, respectiv extinderea spațiului hotelier.**

Conducerea Spitalului de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Pădureni – Grajduri a recunoscut rolul de partener al instituției Avocatul Poporului în identificarea soluțiilor și implementarea acestora, în scopul respectării drepturilor pacienților internați în Spitalul de Psihiatrie.

Față de cele expuse, în temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României coroborat cu art. 21 și art. 29¹¹ alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite următoarea :

RECOMANDARE

privind dispunerea de către Ministrul Sănătății a măsurilor legale pentru reducerea supraaglomerării, asigurarea condițiilor de cazare și de servire a mesei, precum și asigurarea condițiilor de muncă decente personalului administrativ din Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Pădureni – Grajduri, în sensul:

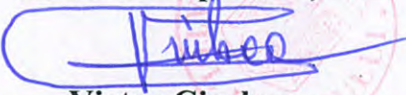
1. gestionării supraaglomerării din cadrul Spitalului de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Pădureni - Grajduri, în condițiile în care, la momentul efectuării vizitelor, deși spitalul avea o capacitate de 240 de paturi aprobate, erau cazați 354, respectiv 348 de pacienți, astfel că nu erau respectate normativele în vigoare care stabilesc obligativitatea asigurării pentru fiecare pat a unei suprafețe de 7 mp și 20 mc aer.

2. susținerii cheltuielilor aferente lucrărilor de intervenție pentru extinderea spațiului hotelier din Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Pădureni - Grajduri, județul Iași, în scopul asigurării condițiilor de cazare pentru pacienții din Spitalul de Psihiatrie și pentru Măsuri de Siguranță Pădureni - Grajduri, județul Iași, precum și a condițiilor de muncă decente personalului administrativ.

Ministerul Sănătății va informa instituția Avocatul Poporului cu privire la măsurile dispuse.

Vă rog să primiți, Stimate Doamnăle Ministru, asigurarea înaltei mele considerații.

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

București, 30 iunie 2017